

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/19/1292

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	22.05.2019 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	28.03.2019 (registreeritud inspektsioonis 29.03.2019)
Teabevaldaja	Eesti Haigekassa aadress: Lastekodu 48, 10144 Tallinn e-posti aadress: info@haigekassa.ee
Vaide esitaja	OÜ Medicenter aadress: Ravi 27, 11316 Tallinn e-posti aadress: medicenter@hot.ee
Vaide esitaja volitatud esindaja	Rein Küttim OÜ R. Küttim Õigusbüroo Aadress: N. von Glehni tn 9, 11614 Tallinn e-post: rk@saurix.ee

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

AvTS § 46 lg 2 kohaselt, kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- 20.03.2019 esitas vaide esitaja Eesti Haigekassale teabenõude, milles soovis mh töötajatele ajavahemikus 2015-2018 Haigekassa poolt makstud hüvitiste summasid perioodide lõikes.
- 27.03.2019 keeldus Eesti Haigekassa teabenõude täitmisest põhjusel, et soovitud

- andmetele on kehtestatud piirang AvTS § 35 lg 1 p 16 alusel
3. Vaide esitaja eeltooduga ei nõustunud ja esitas 28.03.2019 Eesti Haigekassa tegevuse peale teabenõudele vastamisel vaide.
 4. Kuna vaites esinesid puudused andis inspektion vaide esitajale tähtaja vaites esinevate puuduste kõrvaldamiseks
 5. 08.04.2019 kõrvaldas vaide esitaja vaites esinevad puudused ja inspektion võttis vaide menetlusse

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

04.veebbruaril 2019.a. esitasime Andmekaitse Inspektionile kaebuse Eesti Haigekassa ebaõige tegevuse kohta teabenõudele vastamisel.

08.veebuaril 2019.a. kirjaga nr.2.7.-3/19/508 teatas Andmekaitse Inspektion, et käsitles seda kaebusena pealkirjastatud pöördumist vaidena.

Vaide läbi vaatamata jätmise põhjenduseks toodi asjaolu, et selle esitamise tähtaeg oli mööda lastud.

Tollasele kaebuse esitajale oli selline kaebuse tõlgendus vaidena küll üllatuslik, kuid kaebemenetlusest halduskohtust siiski loobuti.

01. jaanuaril 2019.a. jõustus Avaliku teabe seaduse uus redaktsioon. Sellega muudeti ka AVTS S 35 lg 1 p16 normi, mis oli 04.02.2019.a. kaebusega koos esitatud Eesti Haigekassa vastusega teabenõude täitmisest keeldumise aluseks.

Seetõttu pöördusime 20.03.2019.a. sama probleemiga taas Eesti Haigekassa poole ja palusime 27.06.2018.a. esitatud teabenõue uuesti käsithlusele võtta.

Eesti Haigekassa vastas meile 27.03,2019.a. ja kinnitas taas, et ei saa endiselt avaldada väljamakstud hüvitise summasid tulenevalt AVTS S 35 lg 1 p-le 16.

Peame selle paragrahvi alusel teabe andmisest keeldumist ebaseaduslikuks, sest Eesti Haigekassa rikub teabe avalikustamisest keeldumisel AVTS § 9 alusel kohustust selgitada, mille alusel keeldumise aluseks võetud seadusesätet rakendati. Kuna OÜ Medicenter ise määras Erasikule I töötasu suuruse ja esitas selle maksustamisega seotud andmed Maksu-ja Tolliametite, siis ei saa nõutud teave olla Erasiku I tööandjale piiratud juurdepääsuga teave.

Eeltoodud alusel palume:

1. Algatada järelevalvemenetlus Eesti Haigekassa tegevuse üle OÜ Medicenter 20.03.2019.a. esitatud teabenõude vastamisele tuvastamaks selles vastavust või mittevastavust seadusele.

Kuna inspektionile jäi arusaamatuks, kui isikud kelle kohta andmeid küsiti olid küsija töötajad, siis peaks olema asutusel teada, kas ja millal on isikud viibinud haigus- või hoolduslehel, kuna Haigekassa poolt väljamaksete tegemiseks peab tööandja edastama Haigekassale töötaja eelnevate kuude töötasu suuruse. Samuti on tööandja kohustatud edastama Maksu- ja Tolliametile töötajatele makstud töötasu suuruse ja sellelt arvestatud/tasutud maksud. Seega on tööandjal endal need andmed olemas. Eeltoodust tulenevalt palus inspektion vaiet täpsustada. Vaide esitaja edastas inspektionile järgnevad selgitused.

Need isikud, s.o. Erasik II ja Erasik I, kelle kohta Eesti Haigekassalt teavet sooviti, olid OÜ Medicenter töötajad (antud hetkel enam ei ole).

Eraisik II on ettevõtte 50%-lise osalusega osanik, üks kahest juhatuse liikmest ning töötas teabenõude esitamise ajal selles raviasutuses perearstina. Erasik I oli perearst Erasik II pereõde. OÜ Medicenter teine 50%-lise osalusega osanik on Erasik III. Ta on senini selle äriühingu teine juhatuse liige ja töötas ettevõttes perearstina.

OÜ Medicenter on tänaseks oma tegevuse sisuliselt lõpetanud ja valmistub likvideerimismenetluseks enda algatusel. Likvideerimismenetluse algbilanssi koostamiseks ongi vaja välja selgitada ettevõtte tegelik majanduslik olukord ja aru saada, kas ettevõttel võib olla nõudeid oma töötajate vastu.

Vastava andmevahetussüsteemi kaudu sai Erasik III hilinenult teada, et Erasik II on oma pereõele Erasik I andud ajavahemikul 2015.a.-2018.a. välja hulgaliselt töövõimetuslehti (hoolduslehti) perioodide kohta, millal Erasik I täitis tegelikult täies mahus oma tööülesandeid. Selle tõenduseks on Erasiku I omakäelised sissekanded töötatud töötundide kohta tööarvestustabelis. Seega - asutusel on nüüd teada kõik juhud, millal tema töötaja Erasik I oli aastatel 2015.a. – 2018.a. töövõimetuslehel ja millest vähemalt 14. väljaandmise kohta on kahtlused nende õigsuses.

OÜ Medicenter on äriettevõtte. Sellel on kaks võrdse osaga omanikku ja kaks iseseisva esindusõigusega juhatuse liiget. Ettevõtte tegeles üldarstiabi teenuse osutamisega ja seda rahastati ainult Eesti Haigekassaga sõlmitud lepingu alusel.

Lepingus oli ette nähtud kulutused firma majandustegevuseks ja töötajatele palkade maksmiseks. Juhatuse liikmetel on kohustus ettevõtte mõistlikuks majandamiseks, et oleks võimalus selle tegevusse investeerida ja toota ka kasumit.

Seetõttu ei saa juhatuse liige Erasik III nõustuda, et Erasikule I tasutakse ettevõttest töötasu aja eest, mil ta tegelikult saab hüvitist Eesti Haigekassale esitatud töövõimetuslehtede alusel. Taoliselt suurendatakse kunstlikult ettevõtte kulusid ja vähendatakse samas tulusid, mis väljendub kokkuvõttes ka kasumi suurusele ja selle jaotamisele.

Seega on Tööandjal õigus kontrollida, kui palju ja milliste dokumentide alusel on Eesti Haigekassa maksnud Erasikule I välja haigushüvitisi ja esitada vajaduse korral selles suuruses Erasikule tagastusnõue.

Arvestades toodud asjaolusid keeldub Erasik II esitamast OÜ-le Medicenter juhatuse liikmele Erasikule III asjakohaseid raamatupidamislikke dokumente, eeskätt haigushüvitise suuruse arvutamise aluseks olevaid dokumente.

Eeltoodu alusel esitas OÜ Medicenter Põhja Ringkonnaprokuratuurile kuriteokaebuse. Kriminaalmenetlus jäeti esialgselt KarS § 201 (omastamine) tunnustel alustamata, sest avalduse juurde ei ole lisatud andmeid, millest nähtuks Erasikule I töötasu suurus täistööaja korral. Prokuratuur ei pidanud vajalikuks ise neid tõendeid Eesti Haigekassalt välja nõuda ja jättis selle OÜ Medicenter ülesandeks.

Kokkuvõtlikult.

Eesti Haigekassa käsutuses on dokumendid selle kohta, milliste tõendite ja arvestuste alusel maksti Erasikule I aastatel 2015-2018.a. esitatud töövõimetuslehtede (hoolduslehed) alusel hüvitisi ja need tuleb esitatud teabenõude korras koopiadena välja anda. Nendele väljastamisest keeldumist ei saa seaduslikult põhjendada AvTS § 35 lg.1 p.16 toodud normiga. Nõutud

dokumentide alusel saab teabenõudja õigusselguse selle kohta, kas tegemist võib olla Eesti Haigekassa suhtes sooritatud kuriteoga KarS §-s 209 toodud tunnustel või on tegu omastamisega KarS § 201 tunnustel ning ettevõttel tuleb täita oma kohustus lähtudes KarS §§-de 13 ja 14 normidest.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Esitame Eesti Haigekassa (edaspidi haigekassa) vastused ja selgitused seoses järelepärimisega vaidemenetluses, mille aluseks on OÜ Medicenter volitatud esindaja OÜ R. Küttim Õigusbüroo vaie haigekassa tegevuse peale.

1. Palun selgitage, millest tulenevalt leiate, et haigushüvitisena makstud summade puhul on tegemist seoses maksustamisega kogutud teabega?

Ajutise töövõimetuse hüvitis arvutatakse ja makstakse välja ravikindlustuse seaduse (edaspidi RaKS) alusel.

RaKS § 54 lõike 1 kohaselt maksab haigekassa kindlustatud isikule ajutise töövõimetuse hüvitist ühe kalendripäeva eest ühe kalendripäeva keskmisest tulust.

RaKS § 55 lõike 1 kohaselt arvutatakse kalendripäeva keskmine tulu, lähtudes Maksu- ja Tolliametilt esitatud kindlustatud isikule arvestatud või makstud sotsiaalmaksu alusel arvutatud tulu andmetest ja käesoleva seaduse § 5 lõike 2 punktides 1, 2, 4, 5 ja 5¹ ning lõigetes 3 ja 3¹ nimetatud isikute esitatud hüvitise saamise õigust tõendavatest andmetest.

Seega ajutise töövõimetuse hüvitise arvutamiseks võetakse aluseks isiku kõikide töökohtade töötasult arvestatud või makstud sotsiaalmaks.

Maksukorralduse seaduse (edaspidi MKS) § 26 lõike 1 kohaselt on maksuhaldur, tema ametnikud ja töötajad kohustatud hoidma saladuses maksukohustuslast puudutavat teavet, sealhulgas kõiki andmekandjaid (otsused, aktid, teated ja muud dokumendid) maksukohustuslase kohta, teavet andmekandjate olemasolu kohta, äri- ja pangasaladust, mida nad teavad seoses maksude tasumise õigsuse kontrollimise, maksu määramise, maksuvõla sissenõudmise, maksuõigusrikkumise asja menetlemise või muude teenistus- või töökohustuste täitmisega (edaspidi maksusaladus). Maksusaladuse hoidmise kohustus ei lõpe teenistus- või töösuhte lõppemisega.

MKS § 26 lõike 3 kohaselt, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti, on käesoleva seaduse §-de 28–30 alusel või teenistus- või tööülesannete täitmisel maksusaladuse kohta teavet saanud ametnikud ja töötajad ning avalik-õiguslikke ülesandeid täitvad isikud kohustatud hoidma saladuses neile maksukohustuslase kohta teatavaks saanud teavet. Maksusaladuse hoidmise kohustus ei lõpe teenistus- või töösuhte lõppemisega.

MKS § 29 punkti 14 kohaselt võib maksuhaldur avaldada maksusaladust sisaldavat teavet haigekassale sotsiaalmaksu maksja, kindlustatud isiku ja kindlustuskaitset taotleva isiku kohta või kindlustuskaitse kehtivuse kontrollimiseks.

Seega saab haigekassa ajutise töövõimetuse hüvitise arvutamiseks ja välja maksmiseks vajaliku sotsiaalmaksu summa sotsiaalmaksu maksja kohta Maksu- ja Tolliametilt, mistõttu käsitletakse ajutise töövõimetuse hüvitist maksusaladusena vastavalt MKS § 26 lõigetele 1 ja 3.

Seega ei saa haigekassa väljastada tööandjale tema (endise) töötaja ajutise töövõimetuse hüvitise suurust, kuna hüvitise suuruse arvestamiseks võetakse arvesse töötaja kõik sotsiaalmaksuga maksustatud sissetulekute suurused. Haigekassa on vastava info saanud

Maksu- ja Tolliametilt oma töökohustuste täitmise raames, mistõttu kehtib haigekassale MKS § 26 lõikes 3 sätestatud maksusalduse hoidmise kohustus.

Tööandjale, OÜ Medicenter peaks aga olema teada tema enda poolt töötaja eest makstud sotsiaalmaksu andmed.

2. Kas teabenõudele vastamiseks saaks mingist infosüsteemist/andmekogust kõigi 14 perioodi kohta teha ühe väljavõtte, mis on võimalik kohe dokumendina edastada teabenõudjale või tuleks teabenõudele vastamiseks teha 14 päringut ning selle alusel alles dokument vormistada?

Haigekassa andmekogust ei ole võimalik päringut teha ühe väljavõttena. Päring tuleb teha isiku kohta ning seejärel tuleb iga töövõimetuslehe kohta teha eraldi päring.

3. Kas vastaval infosüsteemil/andmekogul on põhimäärus, kus on reguleeritud, kellel ja millistele andmetele on juurdepääsuõigus?

Haigekassa andmekogu on asutatud Eesti Haigekassa seaduse § 46¹ ja 46⁵ alusel. Andmekogu on asutatud tervise- ja tööministri 6. märtsi 2019. a määrusega nr 14 „Haigekassa andekogu pidamise põhimäärus“. Põhimääruse § 11 sätestab juurdepääsu andmetele ja tingimused andmete väljastamiseks.

4. Kas teabenõudes soovitud teabele on kehtestatud, peale AvTS § 35 lg 1 p 16, veel muudel alustel piiranguid?

Piirangud tulenevad eelpool viidatud MKS § 26 lõigetest 1 ja 3.

Lisaks, Eesti Haigekassa seaduse § 3 punkti 6 kohaselt on haigekassal kohustus tulenevalt Eesti Haigekassa seadusest, ravikindlustuse seadusest, tervishoiuteenuste korraldamise seadusest, haigekassa põhikirjast ja muudest õigusaktidest tagada kindlustatute tervislikku seisundit ja eraelu puudutavate andmete salastatus, mis on haigekassa töötajatele ja esindajatele teatavaks saanud seoses kutsekohustuste või lepinguliste õiguste teostamise ja kohustuste täitmisega, kui seaduses ei ole ette nähtud teisiti.

Kokkuvõtvalt leiame, et haigekassa valduses olevad andmed isiku sissetulekute ja hüvitiste suuruse kohta on lisaks maksusaladusele ka isiku eraelu puudutavad andmed, mida haigekassa saab kolmandale isikule avaldada kas seaduse alusel või isiku nõusolekul. OÜ Medicenter ei ole esitanud vastavat isiku nõusolekut ning seetõttu tal puudub õiguslik alust küsitud infot saada.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Kaebuse lugemine vaideks

Vaide esitaja on vaides märkinud, et 04.veebruaril 2019.a. esitasime Andmekaitse Inspeksioonile kaebuse Eesti Haigekassa ebaõigetegevuse kohta teabenõudele vastamisel.

08.veebruari 2019.a. kirjaga nr.2.7.-3/19/508 teatas Andmekaitse Inspeksioon, et käsitles seda kaebusena pealkirjastatud pöördumist vaidena.

Vaide läbi vaatamata jätmise põhjenduseks toodi asjaolu, et selle esitamise tähtaeg oli mööda lastud.

Tollasele kaebuse esitajale oli selline kaebuse tõlgendus vaidena küll üllatuslik, kuid kaebemenetlusest halduskohtust siiski loobuti.

Selgitan, et tulenevalt avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg punktist 1 teostab inspeksioon järelevalvet teabevaldajate üle teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel. Sama seaduse § 46 sätestab, et isik, kelle AvTS-s sätestatud õigusi on rikutud (AvTS sätestab ka teabenõuetele vastamise korra) võib vaidega pöörduda §-s 44 nimetatud järelevalveorgani poole või kaebusega kohtusse. Eeltoodust tulenevalt ei ole kaebuse lugemine vaideks mitte inspeksiooni tõlgendus, vaid nii on see seaduses sätestatud.

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 75 kohaselt tuleb vaie haldusaktile või toimingule tuleb esitada 30 päeva jooksul, kui seadus ei sätesta teisiti, arvates päevast, millal isik vaidlustatavast haldusaktist või toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama. Seega saab vaide teabenõude mittenõuetekohase täitmise või vastamata jätmise peale esitada 30 päeva jooksul peale teabenõudele vastamist või vastamistähtaaja möödumist. Vaidele esitatavad nõuded on sätestatud HMS §-s 76.

Avalikule teabele juurdepääsu võimaldamine

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid asutuse valduses olevatest dokumentidest või väljavõtteid asutuse andmekogust. Eeltoodud teabele saab juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras (AvTS § 3 lg 2). Antud juhul ei ole vaidlust selles, et soovitud teabe puhul on tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes.

Seega on antud juhul vaide esemeks see, kas küsitud teabele juurdepääsupiiramine AvTS § 35 lg 1 p 16 alusel on õiguspärane. Nimetatud sätte kohaselt on teabevaldaja kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks isiku kohta seoses maksustamisega kogutud teabe, välja arvatud maksukorralduse seaduse §-s 27 nimetatud andmed.

Kuna haigushüvitist arvutatakse RaKS § 55 lõike 1 kohaselt kalendripäeva keskmine tulu alusel, lähtudes Maksu- ja Tolliameti (EMTA) esitatud kindlustatud isikule arvestatud või makstud sotsiaalmaksu alusel arvutatud tulu andmetest ja RaKS § 5 lõike 2 punktides 1, 2, 4, 5 ja 5¹ ning lõigetes 3 ja 3¹ nimetatud isikute esitatud hüvitise saamise õigust tõendavatest andmetest, siis arvutatakse haigushüvitis maksustamisega seotud andmete alusel. Seega saab Haigekassa haigushüvitise arvutamiseks EMTA-lt maksustamisega seotud andmeid.

Andmed, mida vaide esitaja on soovinud, on Haigekassa andmekogu andmeteks ning teabenõude täitmiseks tuleks eelnimetatud andmekogust teha väljavõtted. Tervise- ja tööministri 06.03.2019 määruse nr 14 „Haigekassa andmekogu pidamise põhimäärus“ § 7 lg 5 sätestab andmed, mis kantakse andmekogusse töövõimetushüvitise saamise/maksmise korral. Muuhulgas kantakse andmekogusse EMTA-lt saadud andmed makstud/arvestatud sotsiaalmaksu summa kohta (p 15), ühe kalendripäeva keskmine tulu (p 17), arvestatud töövõimetuse hüvitise summa (p 22), kinnipeetud tulumaks (p 23) ja makstud töövõimetuse hüvitus (p 25). Kuna töövõimetushüvitise arvestuse aluseks on asutuste/ettevõtete poolt makstud sotsiaalmaksude summa ning hüvitiselt peetakse kinni tulumaks, siis nõustun Haigekassaga selles, et haigushüvitise summat saab käsitleda maksustamisega seotud teabena.

Isegi juhul kui haigushüvitist ei saa käsitleda maksustamisega seotud teabena, siis Haigekassa andmekogu põhimääruse § 11 sätestab, kelle ja millisel juhul on andmekogu andmetele juurdepääsuõigus. Eelnimetatud paragrahvi lg 4 sätestab, et riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutusele, avalik-õiguslikule ja eraõiguslikule juriidilisele isikule väljastatakse andmeid, kui see on vajalik talle õigusaktiga pandud ülesande täitmiseks. Ehk siis selleks, et ettevõttel oleks Haigekassa andmekogust õigus andmeid saada peab olema seadusest tulenev ülesanne ja alus

andmete küsimiseks. Antud juhul ei ole vaide esitaja ühelgi seadusest tulenevale alusele viidanud, mis võimaldaks tal Haigekassa andmekogust andmeid saada.

Kui juhatuse liikmed ei edastada üksteisele vajalikke raamatupidamisdokumente, siis ei tähenda see seda, et neid on õigus nõuda ükskõik milliselt asutuselt. Juhul kui mingil põhjusel ei ole vaide esitajal andmeid, mida ettevõtte on kohustatud deklaratsioonides edastama Maksu- ja Tolliametile, siis on neid võimalik küsida EMTA-lt kellele need on esitatud, mitte aga Haigekassalt kes on need saanud Maksu- ja Tolliametilt oma avalike ülesannete täitmiseks. Siinkohal juhin Haigekassa tähelepanu siiski sellele, et kuna Haigekassa ei ole maksuhaldur, siis viide maksukorralduse seaduse § 26 lõikele 1 ei ole antud juhul asjakohane.

Inspektsioonile jääb arusaamatuks ka vaide esitaja väide nagu ei ole põhjendatud asutuse poolt töötajale töötasu maksmine kui töötaja saab samal ajal haigushüvitust. Siinkohal leiab inspektsioon, et kui isik on olnud tööl on tal õigus saada tasu tehtud töö eest. Kui ta samal ajal on esitanud ka haiguslehe haigushüvitise saamiseks võib siin olla tegemist Haigekassa petmisega ja ebaseadusliku haigushüvitise saamisega, mida maksab Haigekassa. Meile arusaadavalt on Haigekassa kinnitanud töötaja viibimist haiguslehel vaide esitaja viidatud perioodil. Kui vaide esitajal on tõendid, et töötaja käis samal ajal ka tööl ning ettevõtte on maksnud töötajale lisaks töötasule ka haigushüvitist, siis ettevõtte poolt makstud haigushüvitise osas võib ettevõtte esitada töötajale nõude.

Kui ettevõttel on kahtlus, et tegemist on pettusega, siis on võimalik esitada uurimisasutusele kuriteokaebus. Kui politsei jättis menetluse algatamata on seda võimalik vaidlustada seaduses sätestatud korras, kuid ettevõtte ei saa uurimisorgani asemel asuda uurima/välja selgitama, kas tegemist on kuriteoga ning kas Haigekassale on tekitatud kahju.

Teabenõude täitmisest keeldumine

AvTS § 1 sätestab selle seaduse eesmärgi, milleks on tagada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele avalikkuse ja igäühe juurdepääsu võimalus, lähtudes demokraatliku ja sotsiaalse õigusrügi ning avatud ühiskonna põhimõttest ning luua võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle. Seega on teabenõude korras teabe küsimisel kõigil ühesugused õigused teabe saamiseks. Kui tööandja leiab, et tal on õigus saada oma töötajaid puudutavaid andmeid seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks, siis sellisel juhul peab teabe saamiseks tulenema alus muust seadusest. Antud juhul ühelegi muule seadusele teabe küsimisel viidatud ei ole. Viimasel juhul ei oleks ka tegemist teabenõudega avaliku teabe seaduse mõistes.

Tulenevalt AvTS § 3 lg-st 1 saab teabenõude korras küsida asutuse valduses olevat dokumenteeritud teavet, millest on võimalik väljastada koopiaid või teha andmekogust väljavõtte. Antud juhul on Haigekassa selgitanud, et Haigekassal ei ole võimalik andmekogust teha ühte väljavõtet, mis sisaldaks vaide esitaja soovitud andmeid, vaid teabenõudele vastamiseks tuleb teha mitmeid päringuid ning selle alusel alles vastus koostada. AvTS § 23 lg 2 p 5 lubab teabevaldajal teabenõude täitmisest keelduda ja lugeda teabenõude selgitustaotluseks, kui teabenõude täitmiseks on vaja andmeid koguda ning selle alusel alles vastus koostada. Eeltoodust tulenevalt ei olnud antud juhul tegemist teabenõudega AvTS-i mõistes vaid selgitustaotlusega märgukirjale ja selgitustaotluse vastamise seaduse mõistes. Viimase üle inspektsioonil järelevalvepädevus puudub.

Eeltoodust tulenevalt ei olnud vaide esitaja pöördumise puhul tegemist teabenõudega vaid selgitustaotlusega kuna vastamiseks ei ole võimalik ühtegi dokumenti ega väljavõtet edastada vaid andmeid tuleb päringutega alles koguda ning selle alusel vastus koostada. Samuti on Haigekassa andmekogu andmed piiranguga ning andmekogu põhimääruse kohaselt on eraõiguslikul juriidilisel isikul õigus saada andmekogust andmeid ainul seaduses sätestatud

ülesannete täitmiseks. Kuna Medicenter OÜ- puudub õigus saada Haigekassa andmekogust andmeid ning tegemist ei ole teabenõudega AvTS-i mõistes, siis jääb vaie rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel